

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

12

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA ORGANIZACJI I MOBILIZACJI WOJSK

JAWNE

ASG wewn. 3267/77

Egz. Nr 1

Płk dypl. Kazimierz ZDANIAK

ORGANIZACJA ZABEZPIECZENIA I KIEROWANIE
MOBILIZACYJNYM ROZWINIĘCIEM ZWIĄZKU
TAKTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM
UWZGLĘDNIENIEM JEDNOSTEK
SKADROWANYCH

40726

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

WARSZAWA

STYCZEN

1977

12

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA ORGANIZACJI I MOBILIZACJI WOJSK

JAWNE

ASG wewn. 3267/77

Egz. Nr1

Płk dypl. Kazimierz ZDANIAK

**ORGANIZACJA ZABEZPIECZENIA I KIEROWANIE
MOBILIZACYJNYM ROZWINIĘCIEM ZWIĄZKU
TAKTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM
UWZGLĘDNIENIEM JEDNOSTEK
SKADROWANYCH**

40726

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiarów Specjalnych
Nr ewid.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im.gen.broni K.Świerczewskiego

KATEDRA ORGANIZACJI I MOBILIZACJI WOJSK

STAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
art. 86 ust. 2
(Dz. U. P. Nr 11, poz. 95)
.....
podpis

Protokół Nr 54305

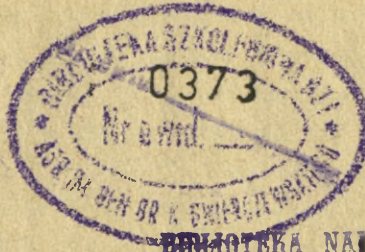
ASG wewn. 3267/77

ZATWIERDZAM
ZASTĘPCA KOMENDANTA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO WP
im.gen.broni K.Świerczewskiego
ds. liniowych

RZEKLAS
Egz.nr...1
Protokół Nr 12657

Płk dypl. Kazimierz ZDANIAK

**ORGANIZACJA ZABEZPIECZENIA I KIEROWANIE
MOBILIZACYJNYM ROZWINIĘCIEM ZWIĄZKU
TAKTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM
UWZGLĘDNIENIEM JEDNOSTEK
SKADROWANYCH**

BIBLIOTEKA NAJWYŻSZA ASG WP
Archiwum Działu Specjalnych

Nr ewid. _____

40726

W A R S Z A W A

styczeń

1977 r.

~~SECRET~~

SECRET

SECRET

W S T Ę P

Pojęcie m o b i l i z a c j a /od łacińskiego m o b i l i s - ruchomy/, zgodnie z Małą Encyklopedią Wojskową - to: „przejście sił zbrojnych państwa ze stanu pokojowego w stan wojenny, przekształcenie gospodarki narodowej na wojenny oraz dostosowanie administracji państwowej do potrzeb wojny”.

Zatem przez mobilizację rozumie się rozległą sferę działalności, dotyczącej zarówno sił zbrojnych jak i całego państwa - jego społeczeństwa, gospodarki i administracji.

Nie wnikając w szczegółowe encyklopedyczne wyjaśnienia terminu „m o b i l i z a c j a”, przyjmijmy, że w okresie studiów w ASG WP będziemy używać go dla określenia „zespołu przedsięwzięć mających na celu ukompletowanie w najkrótszym czasie i określonym miejscu jednostek sił zbrojnych stanem osobowym i sprzętem /pojazdami samochodowymi i maszynami inżynieryjnymi/”. Z tak umownie przyjętej definicji wyłaniają się podstawowe jej elementy: „czas”, „miejsce”, „ludzie”. Ponieważ jednak wymienione przedsięwzięcia nie dokonują się same, dochodzi kolejny element - „organa realizujące mobilizację”. Organa te nazywać będziemy „mechanizmem mobilizacji”^{x/}. Z kolei cała działalność tego me-
^{x/} Funkcjonowanie „mechanizmu mobilizacji” obejmuje zarówno wykonywane w czasie pokoju prace przygotowawcze, jak i właściwą mobilizację.

chanizmu musi być zsynchronizowana z określoną myślą przewodnią - zamiarem operacyjnym użycia sił zbrojnych. Zamiar ten, biorąc za podstawę określone potrzeby wojny - wyznaczy zarówno czas, w jakim jednostki sił zbrojnych mają być zmobilizowane, jak i wskaże ich ilość oraz rodzaje.

Synchronizacja, o której mowa, przebiegać powinna, jak się wydaje, nie tylko pod kątem maksymalnego przygotowania przez organa mobilizacji niezbędnych rezerw osobowych, lecz także sygnalizowania przez nie przypadków, w których brak możliwości pełnego nagromadzenia rezerw na określonych terenach, w związku z czym konieczne będą przerzuty rezerw z innych rejonów, a to jak wiadomo wymaga więcej czasu i środków. Stała konfrontacja zamiaru z faktycznymi możliwościami zabezpieczenia jego realizacji staje się siłą motoryczną, pobudzającą do poszukiwań coraz to doskonalszych rozwiązań mobilizacyjnych i operacyjnych.

Rozważmy kolejno poszczególne elementy umowy przyjętej definicji terminu „mobilizacja” w świetle obowiązujących zasad mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych.

I. ZASADY UZUPEŁNIANIA POTRZEB MOBILIZACYJNYCH SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE MOBILIZACJI W ASPEKTCIE CZYNNIKA CZASU

W teorii i praktyce mobilizacyjnego rozwinięcia wojsk, uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych stanem osobowym stanowi jedno z głównych przedsię-

wzięć składających się na treść mobilizacji. Szczególnego znaczenia nabiera to w warunkach wysokiego skadrowania jednostek wojskowych, gdzie potrzeby mobilizacyjne są znaczne.

Istotą planowania uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych żołnierzami rezerwy jest kumulacja w jednolitym systemie, wypracowanych i praktycznie sprawdzonych generalnych prawidłowości, na które między innymi składają się: terytorialność, jakość, kompleksowość i szybkość uzupełnienia, jak również bezpośrednio realizowania przedsięwzięć mobilizacyjnych w pododdziałach.

Terytorialność -uzupełnienie polega na przeliczeniu do jednostek wojskowych żołnierzy rezerwy zamieszkałych, a środków transportowych bazujących, najbliżej w stosunku do miejsc /rejonów/ mobilizacji, a przede wszystkim z miejscowości, gmin i województw, na terenie których przewidziane jest mobilizacyjne rozwinięcie jednostek. Chodzi o to, by z jednej miejscowości /gminy/ brać jak najwięcej rezerwistów do jednej jednostki, a jeżeli zaistnieje potrzeba eksterytorialnego uzupełnienia, należy brać to uzupełnienie - nawet z dalszych odległości, ale z jednej miejscowości, całymi pododdziałami, lub grupami w powiązaniu z planowym poborem środków transportowych i przy zapewnieniu szybkiego ich dowozu do miejsc formowania jednostek.

Jakość uzupełnienia osiąga się przeznaczając

do poszczególnych jednostek żołnierzy rezerwy, odpowiadających określonym kryteriom moralno-politycznym specjalności wojskowej, zdolności fizycznej i psychicznej, wieku oraz wykształcenia. Istotnym elementem warunkującym utrzymanie wysokiej jakości uzupełnienia jest permanentne doskonalenie umiejętności wojskowych rezerwistów w czasie ćwiczeń wojskowych.

Jednym z najbardziej istotnych czynników mobilizacji jest czas: jakim dysponować będą odpowiednie organa na przeprowadzenie zaplanowanych czynności /czas maksymalny/ oraz jaki konieczny jest do ich zrealizowania /czas minimalny/. O czasie maksymalnym będziemy mówili wszędzie tam, gdzie idzie o określenie górnej dopuszczalnej jego granicy na wykonanie określonych przedsięwzięć. Natomiast czas minimalny będzie wyznaczał najniższą jego granicę, niezbędną konieczną do zrealizowania przewidywanej czynności. Im większa będzie różnica między tymi dwoma czasami, tym sprawniej będzie przebiegać mobilizacja. Jeśli więc maksymalny czas, w jakim jednostka wojskowa ma być zmobilizowana, wynosiłby 10 godzin, a minimalna ilość czasu niezbędna na uzupełnienie jej stanem osobowym z rezerwy - 5 godzin - to różnica /10-5/ stanowiłaby w tym przypadku 50% rezerwy mobilizacyjną. Im różnica ta będzie mniejsza, tym mobilizacja przebiegać będzie w trudniejszych warunkach i mniejsze będą szanse zrealizowania jej w nakazanym czasie.

O złożoności tego problemu niech świadczy cho-

ciażby to, że dla określenia minimalnego czasu przybycia rezerwistów do jednostki wojskowej należałoby wziąć pod uwagę między innymi ilość tego czasu, jaki potrzebny jest na: powiadomienie o powołaniu do służby wojskowej i dojazd do jednostki /uruchomienie akcji kurierskiej/, a następnie już w samej jednostce na przyjęcie, umundurowanie, uzbrojenie oraz przydział rezerwistów do poszczególnych pododdziałów. Z kolei każdą z tych wartości należałoby analizować oddzielnie i tak na przykład: na czas dojazdu do jednostki będzie miała wpływ nie tylko odległość z miejsca zamieszkania do miejsca stawiennictwa i szybkość środka lokomocji, którym żołnierze będą podróżowali, ale również pora dnia lub nocy oraz pora roku. Określenie tych wartości czasowych w każdym indywidualnym przypadku byłoby niemożliwe i niecelowe, niemniej jednak znalezienie średnich zarówno dla poszczególnych jednostek, jak i dla miejscowości, z których przybywać będą grupy rezerwistów, wydaje się konieczne i nieodzowne.

Zagadnienie związane z określeniem czasu minimalnego to również ustalenie niezbędnego kryterium czasu potrzebnego między innymi do:

- powiadamiania jednostek wojskowych o zagrożeniu;
- osiągnięcia przez te jednostki gotowości do przeprowadzenia mobilizacji oraz
- uruchamiania mechanizmu mobilizacji.

Czynnikami determinującymi poszczególne wymienione wyżej elementy czasu będą:

- rodzaje i system środków łączności, którymi przekazany zostanie sygnał zagrożenia i sygnał do rozpoczęcia przedsięwzięć mobilizacyjnych;
- ilość powiadamianych abonentów;
- pora roku lub doby, w której powiadamianie następuje;
- sprawność uruchamiania wewnętrznego systemu powiadamiania przez służbę dyżurną, odbierającą sygnał o zagrożeniu oraz kierowanie przez tę służbę czynnościami umożliwiającymi przyjęcie uzupełnienia, a następnie osiągnięcie gotowości do przegrupowania;
- ilość rezerwistów przybywających na uzupełnienie jednostek, czas, w jakim przybędą żołnierze rezerwy oraz ich przydatność.

Aby w walce o „czas” uzyskać powodzenie, nie można ograniczać się tylko do przygotowania sprawnego systemu powiadamiania. Niemniej ważne jest zorganizowanie szybkiego przybycia żołnierzy rezerwy do jednostki. Skrócenie drogi „WKU - rezerwista - jednostka” oraz „WKU - Urząd Miejski /Gminny/ - rezerwista - jednostka” poprzez zdeponowanie kart powołania w odpowiednich urzędach oraz zapewnienie sprawnego kursowania środków lokomocji, pozwala na sprawny przebieg mobilizacji. Ogólnie zakłada się, że powiadomienie, dowóz i przyjęcie żołnierzy rezerwy przez jednostkę wojskową z macierzystego WKU winno odbyć się w czasie 12-14 godzin, z sąsiedniego WKU - tego samego województwa w ciągu 14-16 godzin, natomiast z WKU innego województwa w czasie 16-18 godzin.

O sprawności mobilizacji decyduje także miejsce, do którego mają przybywać żołnierze rezerwy przeznaczeni na uzupełnienie jednostek. Istotny jest tu nie tyle wybór rejonu, co właściwe jego określenie oraz podanie do wiadomości zainteresowanym. „Określenie” miejsca stawiennictwa /rejonu/ musi być jasne, nie budzić wątpliwości. Nazwa ulicy, numeru posesji, dzielnicy, charakterystycznego punktu orientacyjnego itp. powinny ułatwić rezerwiście odszukanie miejsca stawiennictwa. Jednakże nawet najbardziej precyzyjne określenie w karcie powołania miejsca stawiennictwa nie zastąpi osobistej bytności żołnierza w rejonie, do którego ma się on w przyszłości stawić. Wszystko to ułatwi rezerwiście szybsze dotarcie do nakazanego rejonu, a jednocześnie zwolni jednostkę od potrzeby organizowania różnego rodzaju punktów informacyjnych w okresie wyłączonej pracy.

Uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych środkami transportowymi winno być realizowane również systemem terytorialnym w sposób kompleksowy. Uzupełnieniu podlegają potrzeby mobilizacyjne stanowiące różnicę pomiędzy etatem pokojowym plus zapas nie naruszalny a etatem czasu wojennego. Z gospodarki narodowej uzupełniane są potrzeby samochodów osobowych, osobowo-terenowych, a także niektórych typów samochodów specjalnych i przyczep transportowych.

W ramach kompleksowego uzupełniania potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych należy dążyć do takiego stanu, aby jeden zakład pracy, uzupełniał

jedną jednostkę mobilizacyjną. W nadawaniu przydziałów mobilizacyjnych dla kierowców samochodowych i operatorów maszyn inżynieryjnych, należy dążyć do pełnej synchronizacji poboru środków transportowych i maszyn inżynieryjnych z ludźmi, którzy je obsługują w zakładach pracy. Likwiduje się w ten sposób potrzebę ich przekazywania innej obsłudze w czasie mobilizacji.

W wypadku braku synchronizacji poboru niektórych środków transportowych i maszyn inżynieryjnych z obsługą, dyrektor /kierownik/ zakładu pracy wyznacza obsługujących je ludzi do doprowadzenia ww. środków do miejsca poboru.

Pobrane środki transportu i maszyny podlegają dostosowaniu do potrzeb wojska przez wymalowanie numerów rejestracyjnych, umocowaniu uchwytów na broń, wyposażeniu w sprzęt saperski /osprzęt/ i kanistry oraz w samochody przeznaczone do przewozu ludzi - umocowaniu ławek. Pojazdy muszą być wyposażone w komplet narzędzi wg zestawu MON.

Za przygotowanie pojazdów do potrzeb wojska odpowiada kierownik zakładu pracy. W obecnej chwili części typowe tylko dla wojska jak uchwyty na broń itp. jednostki wojskowe przekazują zakładom pracy z chwilą otrzymania przydziału mobilizacyjnego. Pozostałe wyposażenie organizuje zakład pracy. W przyszłości przewiduje się, że już w produkcji pojazdy zostaną należycie przystosowane i wyposażone zgodnie z potrzebami wojska.

W ramach mobilizacyjnego rzutu alarmowego do jednostek wojskowych typu skadrowanego wciela się

50% należnej ilości samochodów.

Na środki transportowe i maszyny inżynieryjne, wystawia się karty przeznaczenia i nakazy dostarczenia tych środków.

II. NAGROMADZENIE REZERW OSOBOWYCH DLA POTRZEB MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA JEDNOSTEK WOJSKOWYCH

Pozostawiając dalsze rozważania nad czasem i miejscem mobilizacji, mimo że zasługują z pewnością na bardziej wnikliwe rozpatrzenie, przejdę obecnie do omówienia centralnego problemu teorii mobilizacji i uzupełnienia sił zbrojnych, to jest - uzupełnienia jednostek sił zbrojnych stanem osobowym. Istota rzeczy z interesującego nas punktu widzenia polega na właściwym nagromadzeniu odpowiednich rezerw osobowych, którymi mają być uzupełniane jednostki wojskowe. Nagromadzenie to spełnić musi wiele istotnych warunków. Do najważniejszych można zaliczyć: liczbę rezerwistów odpowiadającą różnicy stanów pokojowych i wojennych, możliwie najmniejszą odległość miejsca zamieszkania od jednostki oraz wysoką przydatność /wyszkolenie wojskowe i fachowe/ żołnierzy.

A. Zasoby rezerw osobowych dla potrzeb obronnych państwa i zasady administracji nimi

Zasadniczymi źródłami tworzenia rezerw osobowych są:

- oficerów: studia wojskowe, szkoły oficerów rezerwy, kursy oficerskie i chorążych

oraz oficerowie zwalniani z zawodu -
wej służby wojskowej;

- podoficerów i szeregowców:

- żołnierze zwolnieni po odbyciu zasadniczej służby wojskowej;

- żołnierze rezerwy przekwalifikowani w ramach ćwiczeń wojskowych ze specjalności deficytowych;

- żołnierze rezerwy posiadający zawody cywilne przydatne w wojsku jak np. kierownicy samochodowi, operatorzy sprzętu inżynieryjno-drogowego, sanitariusze, piekarze itp.

Zasoby rezerw osobowych ze względu na przeznaczenie dzielą się na:

1. Rezerwy sił zbrojnych, składający się z rezerw poszczególnych rodzajów wojsk, jak: wojsk lądowych, lotniczych, OPK, wewnętrznych, powietrznodesantowych i marynarki wojennej, które z kolei dzielą się na:

a/ Rezerwy wydzielone na zabezpieczenie mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych /I rzut/ - obejmujące oficerów, chorążych i podchorążych rezerwy, oraz podoficerów i szeregowców rezerwy posiadających przydziały mobilizacyjne do jednostek sił zbrojnych. Żołnierzom tym zostały wydane karty mobilizacyjne, które obowiązują ich, w przypadku zarządzenia mobilizacji powszechnej /jawnej/, do natychmiastowego stawiennictwa w określonych jed -

nostkach wojskowych. Natomiast w przypadku zarządzenia mobilizacji częściowej /ukrytej/ rezerwistom tym zostaną doręczone ponadto - przygotowane już w czasie pokoju karty powołania.

Powyższe rezerwy ze względu na kolejność wykorzystania do uzupełnienia sił zbrojnych zostały zgrupowane w grupach:

- wydzielone na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych - w skła - dzie których rozróżniamy:

- mobilizacyjny rzut alarmowy - jest to część należnego jednostce uzupełnienia /żołnierzy rezerwy, sprzętu i środków transportowych/ powoływana i pobierana z gospodarki narodowej w trybie alarmowym, niezbędna do stworzenia w jednostkach skadrowanych i nowo formowanych warunków do zapoczątkowania i przyspieszenia prac mobilizacyjnych oraz wyjścia w określone rejony.

Jednostki skadrowane powołują jako mobilizacyjny rzut alarmowy - 20% ilości rezerwistów z etatu czasu „W”, jako nie - zbędnie potrzebną ilość do stworzenia warunków dla sprawnego przebiegu mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki.-

Jednostki o niepełnych stanach osobowych powołują w granicach 10% ilości rezerwistów z etatu czasu „W” jako niezbędnie potrzebną ilość do stworzenia warunków

dla sprawnego osiągnięcia pełnej gotowości bojowej;

- etatowe potrzeby mobilizacyjne;
- procent zabezpieczenia stawiennictwa - jest to grupa żołnierzy specjalistów zorganizowana w celu zapewnienia pełnego uzupełnienia jednostek wojskowych, posiadająca przydziały mobilizacyjne, w większej o 15 - 25% ilości żołnierzy w stosunku do faktycznych potrzeb. Na szczególnie ważne ze względu na gotowość bojową stanowiska, występujące w jednostkach pojedynczo, wyznacza się - w miarę możliwości - po dwóch żołnierzy;
- „nakładka” - jest to jeden z wariantów zapewniających jednostkom posiadanie odpowiedniej ilości żołnierzy przeszkolonych i przygotowanych do natychmiastowego działania w okresie podstawowego szkolenia żołnierzy nowo wcielonych. „Nakładkę” planuje się, a w razie potrzeby powołuje się w celu dokonania zamiany żołnierzy, którzy jeszcze nie uzyskali specjalności wojskowej. O potrzebie powołania żołnierzy rezerwy jako „nakładkę” każdorazowo decyduje dowódca jednostki;
- wydzieleni na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych jednostek MSW;
- wydzieleni na awaryjne uzupełnienie jednostek wojskowych /grupy specjalistów/.

Zaskakujące uderzenie przeciwnika bronią jądrową może spowodować straty wojska jeszcze w toku

ich mobilizacyjnego rozwijania i przegrupowania. W celu uzupełnienia tych strat WKU przydzielają grupy specjalistów spośród żołnierzy rezerwy. Do grup tych wydziela się żołnierzy rezerwy w ilości 10% od ogólnego stanu wojennego jednostek wojsk operacyjnych oraz jednostek OTK zabezpieczających przegrupowanie. Z powyższej ilości 50% żołnierzy rezerwy grupuje się w pobliżu rejonów mobilizowania jednostek, a drugie 50% na przewidywanych trasach przegrupowania.

- b/ Rezerwy przeznaczone na uzupełnienie potrzeb sił zbrojnych w czasie wojny /II rzut/ - obejmują oficerów, chorążych i podchorążych oraz podoficerów i szeregowców rezerwy przeznaczonych na uzupełnienie potrzeb sił zbrojnych w czasie wojny.

Rezerwy przeznaczone do II rzutu są tylko wydzielone ewidencyjnie, którym w najbliższym czasie zamierza się również wydać określonego wzoru karty mobilizacyjne, które stanowić będą dla żołnierzy rezerwy pewnego rodzaju awizo, że zaliczeni są oni do rezerw sił zbrojnych i w każdej chwili mogą być powołani na ich uzupełnienie.

Na uzupełnienie jednostek wojskowych poszczególnych rodzajów sił zbrojnych oraz rodzajów wojsk i służb przeznacza się w pierwszej kolejności żołnierzy rezerwy, którzy zasadniczą służbę wojskową lub ćwiczenia w rezerwie odby-

li w tych jednostkach, a ewentualne braki specjalistów do pełnego ukompletowania wspomnianych jednostek uzupełniona się nadwyżkami zasobów rezerw podoficerów i szeregowców innych rodzajów sił zbrojnych, wojsk i służb z wyjątkiem nadwyżek żołnierzy rezerwy wojsk powietrznodesantowych i desantowych w wieku do 35 lat życia, których nie należy przeznaczać na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych jednostek innych rodzajów wojsk.

W składzie II rzutu wydzielone są następujące grupy żołnierzy rezerwy:

- wydzieleni na potrzeby bieżącego uzupełnienia strat w czasie wojny;
- rezerwa jednostek wojskowych MSW;
- rezerwa wyszkolona dla potrzeb /nowych formowań/ jednostek wojsk operacyjnych, OTK i OPK;
- rezerwa nie wyszkolona /SW nadsno na podstawie zawodów cywilnych/;
- kobiety przeznaczone do służby wojskowej.

D o r e z e r w o s o b o w y c h
s i ł z b r o j n y c h z a l i c z a m y:

- oficerów, chorążych i podchorążych rezerwy:
 - mężczyzn w wieku do 40 lat życia w pionie dowódczo-sztabowym, do 45 lat w pionie technicznym oraz do 50 lat życia w pionie służby zdrowia;
 - kobiety do 40 lat, a w pionie służby zdrowia do 50 lat życia;
- podoficerów i szeregowców rezerwy:
 - mężczyzn w wieku do 40 lat, a kierowców do

- 45 lat życia - wyszkolonych, którym specjalności wojskowe nadano na podstawie kwalifikacji nabytych w ramach służby wojskowej oraz nie wyszkolonych, którym specjalności wojskowe nadano na podstawie niektórych zawodów cywilnych przydatnych w wojsku;
- kobiety do 40 lat życia - posiadające kwalifikacje przydatne do służby wojskowej i przeniesione do rezerwy.

2. Rezerwy wydzielone dla potrzeb gospodarki narodowej, militaryzacji i obrony cywilnej dzielą się na:

- a/ rezerwy zwolnione od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej /r e k l a m o w a n i z u r z ę d u, g r u p o w o i i n d y w i d u a l n i e/ przeznaczone dla zabezpieczenia w czasie wojny:
 - normalnej działalności organów władzy administracji partyjnej i państwowej;
 - ciągłości produkcji w zakładach pracy;
- b/ rezerwy posiadające przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do:
 - jednostek przewidzianych do militaryzacji, które po objęciu ich militaryzacją zostaną przydzielone dla potrzeb sił zbrojnych;
 - jednostek przewidzianych do militaryzacji-będących w centralnym podporządkowaniu /re-sortowi MSW, łączności, komunikacji itp./;
 - jednostek terenowego podporządkowania;
- c/ wydzieleni do formacji obrony cywilnej:

- zakładowe oddziały /grupy/ samoobrony;
- terenowe oddziały samoobrony;
- specjalistyczne oddziały samoobrony.

3. Rezerwy nie ujęte organizacyjnie w systemie obrony, do której zaliczamy:

- a/ rezerwa wyszkolona - kat. A i C w wieku 41-50 lat i kierowcy 46-50 lat życia;
- b/ rezerwa nie wyszkolona /SW nadana na podstawie wyuczonego zawodu cywilnego w wieku 41-50 lat, kierowcy 46-50 lat oraz bez SW 25-50 lat życia/;
- c/ rezerwa osobowa MSW w wieku 25-50 lat życia;
- d/ zasoby nieefektywne w wieku 25-50 lat życia:
 - wymeldowani na pobyt stały;
 - czasowo przebywający poza miejscem stałego pobytu;
 - poszukiwani;
 - ubiegający się na wyjazd za granicę na pobyt stały;
 - czasowo nie wykorzystani na przydziały mobilizacyjne;
 - utracili kwalifikacje do nadania przydziału mobilizacyjnego;
 - czasowo niezdolni do służby wojskowej - kat. „B”;
 - odbywający kary pozbawienia wolności;
 - duchowni i zakonnicy.
- e/ Zdolni do służby w formacjach samoobrony kat. „D” /do 50 lat życia/.

B. Szkolenie rezerw osobowych

Jakość uzupełnienia jednostek wojskowych żołnierzami rezerwy, zarówno w czasie mobilizacji jak i w toku działań, w dużej mierze uzależnione jest od systematycznego szkolenia tych żołnierzy w ramach ćwiczeń wojskowych. Celem tych ćwiczeń jest utrzymanie i doskonalenie zdobytych w czasie zasadniczej służby wojskowej kwalifikacji, jak również przystosowanie struktury szkolenia rezerw osobowych stosownie do zmieniających się środków i sposobów działań na polu walki, w ramach przekwalifikowania rezerwistów do innych, bardziej przydatnych dla jednostek, specjalności wojskowych.

Szkolenie rezerw osobowych stanowi jedno z głównych zadań dowództw jednostek wojskowych.

Ustawa o powszechnym obowiązku obrony PRL /art. 92 i 93/ ustala łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych przez cały okres pozostawania żołnierza w rezerwie, który nie może przekraczać:

1. Dla szeregowców i podoficerów, którzy odbyli zasadniczą służbę wojskową - 12 miesięcy.
2. Dla szeregowców i podoficerów, którzy nie odbyli zasadniczej służby wojskowej - do 13 miesięcy.
3. Dla oficerów i chorążych - do 24 miesięcy.

Czas trwania ćwiczeń nie może przekraczać 90 dni łącznie w ciągu roku. W ramach powyższych ustaleń bieżące szkolenie rezerw dostosowane jest do aktualnych potrzeb i możliwości.

Bieżący system szkolenia rezerw zakłada:

- powoływanie żołnierzy rezerwy na ćwiczenia jednodniowe - 1 raz w ciągu roku w wypadku, kiedy w danym roku nie planuje się powołania na ćwiczenia krótkotrwałe;
- doskonalenie żołnierzy na ćwiczeniach krótkotrwałych /2-30 dni/ z zasady 14-26 dni - raz na dwa-trzy lata;
- szkolenie żołnierzy rezerwy w ramach prze - kwalifikowania do innych specjalności wojskowych na ćwiczeniach długotrwałych, w zależności od potrzeb - do 90 dni;
- powoływanie żołnierzy rezerwy w ramach ćwiczeń mobilizacyjnych i mobilizacyjno-taktycznych lub inspekcji, z takim wyliczeniem, by każdy związek taktyczny lub oddział był rozwijany do pełnego etatu wojennego przynajmniej raz na 4-5 lat.

Niezależnie od tego kadra dowódcza znajdująca się w rezerwie winna doszkalać się metodą samokształcenia i zaocznego szkolenia /korespondencyjnie itp./.

III. ŚWIADCZENIA OSOBISTE I RZECZOWE DLA MOBILIZACYJNYCH I WOJENNYCH POTRZEB SIŁ ZBROJNYCH

- A. W okresie pokoju i w czasie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa jednostki wojskowe nie są w stanie wykonać wszystkich prac związanych z zabezpieczeniem i prowadzeniem odpowiednich przedsięwzięć mobilizacyjnych i dla tego też Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia

3 września 1971 r. oraz Zarządzeniem nr 130 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1971 r. zostały sprecyzowane ustalenia w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych dla mobilizacyjnych i wojennych potrzeb sił zbrojnych.

Powyższe ustalenia przewidują:

1. W zakresie świadczeń osobistych:

- a/ świadczenia osobiste w okresie pokoju polegają na nieodpłatnym wykonaniu, zarówno w czasie wolnym jak i w czasie pracy - czynności /prac/ doraźnych, związanych z zabezpieczeniem i prowadzeniem odpowiednich przedsięwzięć lub ćwiczeń mobilizacyjnych jednostek sił zbrojnych. Czas jednorazowo wykonywanych świadczeń osobistych nie może przekraczać 8 godzin, a w dniu ustawowo wolnym od pracy 12 godzin;
- b/ w czasie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, mobilizacji i wojny świadczenia te polegają na odpłatnym wykonywaniu czynności /prac/ doraźnych dla potrzeb jednostek sił zbrojnych przez czas jednorazowo do 7 dni.

Pracownikom uspołecznionych zakładów pracy przysługuje w każdym czasie /od zakładu pracy/ pełne wynagrodzenie za czas pracy opuszczony z powodu wykonywania świadczeń. Pozostałym osobom wykonującym świadczenia osobiste w czasie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, mobilizacji i wojny przysługuje

wynagrodzenie, które wypłacają właściwe terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego.

Jeżeli świadczenie osobiste jest spełniane przez czas powyżej 8 godzin, osobie wykonującej świadczenie przysługuje wyżywienie na zasadach określonych przepisów.

2. W zakresie świadczeń rzeczowych:

a/ świadczenia rzeczowe polegają w okresie pokoju na udostępnieniu jednostce woj - skowej w czasie ćwiczeń mobilizacyjnych w szczególności:

- pomieszczeń do pracy;
- samochodów osobowych, ciężarowych, autobusów, ciągników oraz innych pojazdów mechanicznych, a także pojazdów z zaprzęgiem konnym;
- holowników, barek, pogłębiarek, kutrów i innych środków pływających;
- urządzeń i maszyn inżynierskich do robót ziemnych, budowlanych, drogowych i przeładunkowych.

Udostępnienie w czasie pokoju przedmiotów świadczeń rzeczowych następuje nieodpłatnie. Za szkody powstałe w związku z wykonywaniem świadczeń przysługuje odszkodowanie, które wpłaca jednostka, na rzecz której świadczenie było wykonywane.

Jednostka wojskowa, której został udostępniony w czasie pokoju środek

transportowy w ramach świadczeń rzeczowych, jest obowiązana zwrócić posiadaczowi tego środka materiały pędne wystarczające na dojazd środka transportowego do miejsca wykonania świadczenia i z powrotem. Jeżeli posiadacz zaopatrzył środek transportowy w większą ilość paliwa, niż potrzebną na doprowadzenie go do miejsca świadczenia, wówczas zwrotowi podlega ponadto paliwo w wielkości zużytej podczas wykonywania świadczenia. Jednostka, na rzecz której są wykonywane świadczenia osobiste przy użyciu środka transportowego, jest obowiązana zwrócić posiadaczowi tego środka materiały pędne zużyte w czasie wykonywania świadczenia i z powrotem.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 września 1971 r. w sprawie świadczeń na rzecz obrony kraju, w zamian materiałów pędnych, może być zwrócona posiadaczowi ich równowartość w gotówce.

- b/ W czasie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, mobilizacji i wojny świadczenia rzeczowe polegają na oddaniu do użytkowania jednostce wojskowej przedmiotów świadczeń rzeczowych udostępnianych w czasie pokoju oraz ponadto:
- pomieszczeń mieszkalnych;
 - zbiorników wodnych, placów, boisk, nie-

- uprawnych gruntów oraz lasów /z wyjątkiem rezerwatów przyrody i parków narodowych/;
- zakładów produkcyjno-usługowych /np. pralni, piekarni, rzeźni, zakładów fryzjerskich, zakładów zbiorowego żywienia, stacji naprawy pojazdów mechanicznych, ośrodków maszynowych/ z ich wyposażeniem;
 - materiałów budowlanych, paliw, smarów, produktów spożywczych i pasz;
 - leków i środków opatrunkowych.

Za używanie w czasie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, mobilizacji i wojny przedmiotów świadczeń rzeczowych, przysługują świadczącemu opłaty zryczałtowane oraz odszkodowanie za szkody powstałe w oddanych do użytkowania przedmiotach świadczeń. Opłaty oraz odszkodowanie przyznaje i wypłaca właściwy terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego.

Zajmowanie pomieszczeń na czasowe zakwaterowanie może również nastąpić poza obowiązkiem świadczeń rzeczowych - na zasadach i w trybie określonym w:

- ustawie z dnia 20 maja 1976 r. o zakwaterowaniu sił zbrojnych /Dz.U. nr 19, poz. 121/;
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 maja 1976 r. w sprawie zakwaterowania przejściowego sił zbrojnych /Dz.U. nr 21, poz. 133/.

Zajmowanie pomieszczeń w trybie przepisów o zakwaterowaniu sił zbrojnych powinno na-

stępować jedynie w nagłych /nieplanowanych/ przypadkach i nie może eliminować planowania potrzeb w tym względzie dla celów mobilizacyjnych jednostki w ramach świadczeń rzeczowych.

B. Planowanie świadczeń osobistych i rzeczowych dla potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych.

Świadczenia osobiste i rzeczowe planują jednostki mobilizujące, mobilizujące się, garnizonowe ośrodki mobilizacyjne, grupy organizacyjno-mobilizacyjne oraz wojskowe zakłady produkcyjne zwane dalej „jednostkami wojskowymi”.

Podstawę do ustalenia w jednostce wojskowej zakresu świadczeń osobistych i rzeczowych stanowi ogół przedsięwzięć mobilizacyjnych oraz brak możliwości ich wykonania w terminach określonych w planie mobilizacyjnego rozwinięcia jednostki. W tym celu jednostka wojskowa dokonuje bilansu potrzeb i możliwości wykonania nakazanych prac. Przedsięwzięcia, których jednostka nie jest w stanie wykonać własnymi siłami i środkami, oraz w celu maksymalnego skrócenia terminów ich zakończenia - ujmuje się w opracowanym planie wykorzystania świadczeń osobistych i rzeczowych w procesie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej. Przy ustalaniu potrzeb w zakresie świadczeń osobistych i rzeczowych należy ponadto kierować się zasadami określonymi w „Instrukcji mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych PRL” oraz

w "Wytocznych Mobilizacyjnych", a w szczególności w części I.

Jednostka wojskowa po ustaleniu potrzeb w zakresie świadczeń osobistych i rzeczowych występuje z odpowiednimi wnioskami do WKU właściwej ze względu na miejsce, w którym świadczenie ma być wykonane.

We wniosku na świadczenie należy podać w szczególności:

1/ na świadczenie osobiste:

- liczbę osób ze wskazaniem ich kwalifikacji ogólnych /np. robotnicy, ślusarze, fryzjerzy itp./;
- miejsce stawiennictwa do wykonania świadczeń;
- czas trwania świadczenia /np. 10 godzin/;

2/ na świadczenia rzeczowe:

- liczbę i rodzaj przedmiotów świadczeń /np. pomieszczenia z podaniem ich powierzchni, środki transportowe, mechaniczny sprzęt załadowczy itp./;
- przeznaczenie przedmiotów świadczeń;
- miejsce dostarczenia lub korzystania z przedmiotów świadczeń;
- czas korzystania z przedmiotu świadczenia.

WKU po otrzymaniu od jednostek wojskowych wniosków na świadczenia osobiste i rzeczowe dokonują analizy i opracowują zbiorcze wnioski świadczeń osobistych i rzeczowych dla potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych i przesyłają je do WSzW.

Szefowie WSzW, na podstawie otrzymanych z WKU zbiorczych wniosków:

- dokonują szczegółowej analizy możliwości pełnego zabezpieczenia potrzeb;
- opracowują plan świadczeń osobistych i rzeczowych;
- przedkładają opracowane plany świadczeń wojewodom oraz prezydentom miast stopnia wojewódzkiego do zatwierdzenia.

Zatwierdzony plan świadczeń - WSzW przekazuje w jednym egzemplarzu do realizacji wydziałowi spraw wewnętrznych urzędu wojewódzkiego /równorzędnego/, a wyciąg z tego planu do wiadomości właściwej WKU.

Wydział spraw wewnętrznych urzędu wojewódzkiego /równorzędnego/ sporządza wyciągi z otrzymanego planu i przesyła je do właściwych terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego - jako organów uprawnionych do nakładania obowiązku świadczeń.

Po otrzymaniu wyciągów z planów świadczeń osobistych i rzeczowych, organy uprawnione do nakładania obowiązku świadczeń - na podstawie posiadanych danych albo danych uzyskanych z jednostek gospodarki społecznej - wypełniają wezwania imienne, za pomocą których ma nastąpić nałożenie obowiązku świadczeń.

Urzędy terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego zawiadamiają właściwe WKU o zabezpieczeniu potrzeb poszczególnych jednostek wojskowych na świadczenia

osobiste i rzeczowe - podając według rodzajów i przedmiotów świadczeń - nazwy miejscowości oraz zakładów pracy, z terenu których mają być realizowane świadczenia. Z kolei WKU powiada - mają o tym zainteresowane jednostki wojskowe, które na tej podstawie opracowują plan wykorzystania osób oraz sprzętu do realizacji zadań w ramach świadczeń.

W przypadku zaistnienia zmian w zakresie potrzeb na świadczenia osobiste i rzeczowe dokonuje się odpowiedniej ich aktualizacji w sposób i trybie wyżej określonym.

W razie pilnej potrzeby skorzystania przez jednostkę wojskową ze świadczeń poza planem składa ona odpowiedni wniosek do właściwej WKU, która przesyła go do WSzW. Na realizację świadczeń zgłoszonych w tym trybie - szef WSzW winien uzyskać zgodę wojewody lub prezydenta miasta stopnia wojewódzkiego.

- C. Przygotowanie nałożenia obowiązku świadczeń osobistych i rzeczowych oraz ich uruchamianie dla potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych.

Urzędy terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego wypełniają na wytypowane do świadczeń osoby oraz zakłady pracy /instytucje państwowe i jednostki gospodarki społecznej, jak również organizacje społeczne i zawodowe/ - wezwania imienne do wykonania obowiązku świadczeń. W wezwaniach imien-

nych, jako termin stawiennictwa osób do wykonania świadczeń osobistych oraz udostępnienia lub oddania przedmiotów świadczeń rzeczowych, wpisuje się „Natychniastr”. Urzędy, które wypełniły wezwania imienne są obowiązane utrzymywać je w stanie aktualnym oraz przechowywać te dokumenty według poszczególnych jednostek woj - skowych, na rzecz których świadczenia osobiste i rzeczowe mają być wykonane.

Komendanci WКУ mogą spowodować na wniosek zainteresowanych jednostek wojskowych - prze - kazanie wypełnionych wezwań imiennych tym jed - nostkom.

W przypadkach uzasadnionych potrzebami jed - nostek wojskowych wypełnione wezwania imienne mogą być przekazane przez WКУ na przechowanie kierownikom instytucji państwowych i jednostek gospodarki społecznej, na które nałożono obowiązek świadczeń.

Doręczenie wezwań imiennych przechowywanych w urzędach terenowych organów administracji państwowej należy do tych urzędów. Sposób do - ręczenia wezwań imiennych określa się w pla - nach akcji posłańczej.

Doręczanie wezwań imiennych, w przypadku zdeponowania ich w jednostkach wojskowych lub w zakładach pracy, planuje się siłami i środ - kami jednostek oraz zakładów.

Uruchomienie doręczenia adresatom wezwań imiennych do wykonania obowiązku świadczeń oso - bistych i rzeczowych następuje każdorazowo

na podstawie określonego hasła przekazanego przez WSzW lub Wku telefonicznie albo w inny ustalony sposób.

Jednostka wojskowa wykorzystuje zgłaszające się osoby oraz dostarczony sprzęt w ramach obowiązku świadczeń - zgodnie z opracowanym planem. Fakt wykonania świadczenia osobistego oraz korzystania ze sprzętu w ramach świadczenia rzeczowego - jednostka potwierdza na wezwaniu imiennym.

IV. ZASADY MATERIAŁOWO-TECHNICZNEGO ZABEZPIECZENIA MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA JEDNOSTEK WOJSKOWYCH

Materiałowo-techniczne zabezpieczenie mobilizacji jest integralną częścią ogółu przedsięwzięć wykonywanych na rzecz mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych i ma na celu całokształt ich zabezpieczenia w środki materiałowo-techniczne zapewniające osiągnięcie pełnej gotowości bojowej wszystkim jednostkom w czasie realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych.

W planowaniu materiałowo-technicznym zabezpieczenia potrzeb mobilizacyjnych w związku taktycznym uwzględnić należy potrzeby wszystkich jednostek podległych i przydzielonych na zaopatrzenie gospodarcze do danego związku taktycznego będącego jednocześnie organem zaopatrującym.

Materiałowo-techniczne potrzeby mobilizacyjne związku taktycznego zabezpiecza się przez:

- zaliczenie na pokrycie potrzeb mobilizacyjnych uzbrojenia i sprzętu techniczno-wojskowego użytku bieżącego odpowiadającego wymogom użycia go w warunkach wojny;
- zgromadzenie w dywizji, jednostkach mobilizujących środków materiałowo-technicznych w zapasach nienaruszalnych, nieznizalnych i doraźnych; pobór z gospodarki narodowej środków transportowych i innych środków technicznych oraz ustalonych materiałów powszechnego użytku.

Zapasy materiałowe przeznaczone na pokrycie potrzeb mobilizacyjnych jednostek gromadzi się bezpośrednio w oddziałach dywizji już w czasie pokoju z wyjątkiem sprzętu i materiałów powszechnego użytku, tzn. używanych nie tylko w wojsku ale i w gospodarce narodowej, a w które można zabezpieczyć jednostki wojskowe w drodze poboru bądź dostaw natchmiastowych z gospodarki narodowej.

Organami wykonawczymi w zakresie planowania materiałowo-technicznego zabezpieczenia mobilizacji na szczeblu dywizji i oddziału są organa służb technicznych i kwatermistrzowskich, a w zakresie sprzętu propagandowego i kulturalno - oświatowego zastępcy dowódcy do spraw politycznych.

W ramach planowania najważniejsze to ustalenie potrzeb mobilizacyjnych. Przy ustalaniu tych potrzeb uwzględnia się następujące dane dotyczące:

- należności pokojowych i wojennych w poszczególnych rodzajach zaopatrzenia;
- posiadanych ilości sprzętu i materiałów zapasów nienaruszalnych;

- przewidywanego uzupełnienia sprzętu i materiałów z innych źródeł;
- planowanego uzupełnienia sprzętu i materiałów z gospodarki narodowej;
- planowanych ilości sprzętu i materiałów do przekazania innym jednostkom wojskowym.

Dla ustalenia potrzeb mobilizacyjnych materiałów technicznych i środków, ich stworzenia i zabezpieczenia, odpowiednio do obowiązujących tabel, etatów i norm czasu wojennego, opracowuje się za każdy dział zaopatrzenia oddzielnie - księgi należności i zabezpieczenia potrzeb mobilizacyjnych dywizji. Na podstawie danych zawartych w tej książce, planuje się przydział sprzętu i materiałów z zapasów posiadanych i otrzymywanych w danym czasie dla jednostek dywizji.

W materiałowym zabezpieczeniu mobilizacji warto zwrócić uwagę na organizację umundurowania, żywienia i zaopatrywania pojazdów transportowych w paliwo.

Umundurowanie przeprowadza się w grupach indywidualnego wyposażenia, które to w swych magazynach przechowują dopasowane komplety umundurowania w workach na odzież. Worki posiadają oznakowanie numerowe zgodnie z książką ewidencyjną. Umundurowanie w zasadniczym rejonie mobilizacji organizuje się z reguły w koszarach. W zapasowych rejonach mobilizacji umundurowanie można organizować w pomieszczeniach /świetlica, sala kinowa, szkoła/ głównie w okresie zimowym, lub pod namiotami obo-

zowymi poza osiedlami. Każdorazowo jednak potrzebne są pomieszczenia na: składowanie i wydawanie wyposażenia indywidualnego, umundurowania żołnierzy, przyjmowania i przekazywania ubrań cywilnych.

Żywnienie w okresie mobilizacji należy organizować w następujący sposób:

- w pierwszym dniu - racja „P” i należy dążyć do przygotowania posiłku gorącego w kuchni stacjonarnej lub polowej;
- w drugim dniu - cały stan osobowy trzema gorącymi posiłkami.

Na wyżywienie przeznaczają się zapasy bieżące żywności. W okresie mobilizacji zabrania się zużywać żywność zapasu nienaruszalnego i niezniżalnego.

Jeżeli tankowanie odbywa się w zasadniczym rejonie mobilizacji wykorzystuje się istniejące stacje mps. Jeżeli napełnienie organizuje się w rejonie alarmowym /ZRMob./ w pierwszej kolejności ewakuuje się tam cysterny paliwowe, beczki i kanistry napełnione, oraz niezbędny sprzęt rozlewczy. Zużycie paliwa w okresie mobilizacji pokrywa się tylko z zapasów bieżących.

Straty jakie mogą powstać w czasie mobilizacji uzupełnia się na podstawie zrealizowanych zapotrzebowań składanych do odpowiednich WSZW i organów zaopatrzenia OW.

V. PRACA PARTYJNO-POLITYCZNA W OKRESIE MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA ZWIĄZKU TAKTYCZNEGO

Zapewnienie sprawnego przebiegu mobilizacji i osiągnięcie przez oddziały związku taktycznego stanu pełnej gotowości bojowej w krótkim terminie, napiętej i skomplikowanej sytuacji polityczno-militarnej przy wzmożonym propagandowo-psychologicznym oddziaływaniu nieprzyjaciela na nasze wojska i ludność cywilną, a szczególnie w warunkach użycia broni masowego rażenia - wymagać będzie maksymalnej sprawności organizacyjnej, hartu fizycznego i psychicznego oraz odpowiedniej postawy moralno-politycznej wszystkich żołnierzy.

Od poziomu wyszkolenia i wysokich walorów moralno-politycznych żołnierzy zależeć będzie szybkość mobilizacyjne rozwinięcie jednostek oraz ich utrzymanie w stanie pełnej gotowości bojowej.

Szczególnego znaczenia w tym czasie nabiera praca partyjno-polityczna, kształtująca zawartość ideową żołnierzy i ich gotowość do obrony socjalistycznej ojczyzny.

W celu zapewnienia właściwego przebiegu pracy partyjno-politycznej w okresie mobilizacyjnego rozwijania jednostek wojskowych, niezbędne jest wykonanie przez aparat partyjno-polityczny szeregu przedsięwzięć w czasie pokoju, uwzględniając specyfikę występującą w oddziałach i sztabie związku taktycznego.

Do zadań wydziału politycznego związku taktycznego w tym zakresie należy:

- przygotowanie aparatu partyjno-politycznego i opracowanie niezbędnych dokumentów związanych z kierowaniem pracą partyjno-polityczną w okresie mobilizacji podległych jednostek wojskowych oraz powierzonych do zmobilizowania;
- kontrolowanie treści dokumentów mobilizacyjnych wykonywanych przez aparat partyjno-polityczny podległych jednostek wojskowych oraz praktyczne sprawdzanie w czasie ćwiczeń realności planowanych przedsięwzięć;
- organizowanie szkolenia, uogólnianie i popularyzowanie doświadczeń;
- ustalenie kierunków i zasad współpracy aparatu partyjno-politycznego podległych oddziałów z terenowymi ogniwami aparatu państwowego, władzami partyjnymi, organizacjami politycznymi i społecznymi;
- nadzorowanie nad właściwym rozdziałem dla jednostek wojskowych materiałów, sprzętu propagandowego i kulturalno-oświatowego, jego konserwacją i przechowywaniem.

W okresie mobilizacyjnego rozwijania jednostek wojskowych aparat partyjno-polityczny uwzględnia - jąc zaistniałą sytuację polityczno-militarną całą swą działalność winien skierować na kształtowanie odpowiednich nastrojów żołnierzy, wysokiego stanu moralno-politycznego, dyscypliny, porządku wojskowego i realizację przedsięwzięć sprzyjających umacnianiu zwartości ideowej żołnierzy - zapewniających sprawne formowanie oddziałów i pododdziałów.

W początkowym okresie mobilizacji wykonywanie podstawowych czynności spoczywać będzie na kadrze zawodowej i żołnierzach służby zasadniczej. Zrozumienie przez nich zaistniałej sytuacji, świadomość i właściwa postawa obywatelska zapewnia terminową realizację zadań. Pracę partyjno-polityczną w tym okresie należy koncentrować na wyjaśnianiu stanom osobowym jednostek wojskowych przyczyn zarządzenia mobilizacji /tylko w wypadku zarządzonej jawnej mobilizacji/ i zapoznawaniu ich z aktualną sytuacją polityczną.

Realizacja zamierzeń pracy partyjno-politycznej w tym okresie wymaga pełnego zaangażowania wszystkich członków partii i kandydatów oraz organizacji młodzieżowych. Właściwe ukierunkowanie i umiejętne włączenie do pracy istniejących i tworzonych organizacji partyjnych i młodzieżowych winno zapewnić efektywne wykorzystanie ich siły moralno-politycznej do sprawnego wykonania zadań. Główne zamierzenia w tym zakresie ujmuje się w dokumencie „zasadnicze przedsięwzięcia pracy partyjno-politycznej” /związku taktycznego, oddziału/ a szczegółowe czynności dotyczące pracy organizacji partyjnych w planie sekretarza komitetu partyjnego.

Ze względu na bardzo ograniczony czas w tym okresie i rozśrodkowanie oddziałów praca organizacji partyjnych i młodzieżowych winna być ukierunkowana głównie na zapewnienie sprawnego przebiegu mobilizacji. Kierunki pracy i sposoby realizacji ustalają zastępcy dowódców do spraw politycznych.

Z chwilą zarządzenia mobilizacji zastępca do wódcy jednostki wojskowej winien nawiązać współpracę z terenowymi instancjami partyjnymi, młodzieżowymi, aparatem administracyjnym i odpowiednimi władzami terenowymi w celu zapewnienia sprawnego przebiegu mobilizacji.

Treścią tej współpracy winno być:

- organizowanie wspólnych zamierzeń propagandowo - agitacyjnych;
- zapewnienie szybkiego stawiennictwa rezerwistów;
- przekazanie wzajemnych informacji o nastrojach wśród żołnierzy rezerwy, ludności cywilnej oraz innych istotnych danych o sytuacji w rejonie mobilizacji;
- przeciwstawienie się panice i dezorganizacji życia społecznego;
- niedopuszczenie do grupowania się ludności cywilnej w rejonie mobilizacji;
- utrzymanie porządku i spokoju w garnizonie, zakaz sprzedaży napojów alkoholowych;
- zapewnienie odpowiedniej opieki rodzinom kadry zawodowej i żołnierzom rezerwy.

Szczegółnej pracy wymagać będą przybywający żołnierze rezerwy. Występować będą w nich różne stany napięć psychiczno-emocjonalnych. Często będą nosicielami różnych nastrojów i wiadomości. Pracę partyjno-polityczną należy rozpocząć już na PKI. Winien tam znajdować się oficer polityczny, powinny być materiały propagandowe /biuletyny, komuni - katy, ulotki/ mobilizujące żołnierzy do wzorowego wykonywania rozkazów.

Ważne również jest w tej sytuacji objęcie pracą partyjno-polityczną żołnierzy rezerwy z procentu zabezpieczenia, którzy znajdując się oddzielnie najdłużej oczekiwać będą na przydział. Zachowanie czujności, przestrzeganie tajemnicy państwowej i wojskowej przez żołnierzy, głównie tych, którzy mają bezpośrednią styczność z ludnością cywilną winno znajdować się stale w centrum uwagi dowódców i aparatu partyjno-politycznego.

Dla realizacji zadań pracy partyjno-politycznej tworzy się organizacje partyjne i młodzieżowe. Podstawowe organizacje partyjne tworzy się na szczeblu batalionu /kcz w pcz/.

Oddziałowe organizacje partyjne tworzy się na szczeblu kompania /pluton w pcz/. Grupy partyjne tworzy się na szczeblu kompania, pluton-tam gdzie niecelowe jest powoływanie oddziałowej organizacji partyjnej.

Ze względu na brak czasu w okresie mobilizacji władze partyjne wyznaczają się: na szczeblu dywizji w miejsce komitetu - komisję kontroli partyjnej, powołaną przez szefa organu partyjno-politycznego, natomiast w oddziałach tworzy się komitety partyjne w składzie 7-9 członków.

W dywizji i pułkach wyznaczenia władz partyjnych dokonują odpowiedni zastępcy dowódcy do spraw politycznych.

Ujęcia członków i kandydatów PZPR na ewidencję należy dokonywać tylko na podstawie legitymacji partyjnych.

W oddziałach dywizji typu skadrowanego w czasie pokoju na ćwiczeniach należy założyć ewidencję członków partii, dokonać ich przydziału do poszczególnych organizacji partyjnych.

W dokumentacji należy posiadać przewidywane składy imienne odpowiednich władz partyjnych.

VI. ZASADY POWOŁYWANIA ŻOŁNIERZY REZERWY DO CZYNNEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ I POBIERANIA ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH Z GOSPODARKI NARODOWEJ W OKRESIE MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA ZWIĄZKU TAKTYCZNEGO /JEDNOSTKI WOJSKOWEJ/

A. P r z e c h o w y w a n i e kart powołania i kart przeznaczenia

Żołnierzom rezerwy zgodnie z przydziałem mobilizacyjnym, wystawia się karty mobilizacyjne i karty powołania.

Karty mobilizacyjne znajdują się u żołnierzy rezerwy. Karty powołania do czynnej służby wojskowej żołnierzy rezerwy posiadający przydziały mobilizacyjne do sił zbrojnych deponuje się w zasadzie w Wojskowej Komendzie Uzupełnień. Po wprowadzeniu stanu podwyższonej gotowości bojowej lub na zarządzenie ministra Obrony Narodowej mogą być złożone na przechowanie:

- w urzędach terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego;
- w posterunkach /komisariatach/ MO, na zasadach i w trybie ustalonym przez ministrów Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych;

- w większych uspołecznionych zakładach pracy na żołnierzy rezerwy będących pracownikami tych zakładów i zamieszkałych na terenie miejscowości, w której znajduje się dany zakład.

Terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego i kierownicy zakładów pracy, w których zostały złożone na przechowanie karty powołania, obowiązani są wyznaczyć pracowników do przyjęcia i przechowania tych kart oraz zapewnić odpowiednie warunki ich przechowania i zabezpieczenia oraz doręczenie.

Doręczenie kart powołania może następować również za pośrednictwem placówek pocztowych, na zasadach i w trybie określonym przez ministrów Obrony Narodowej i Łączności.

Doręczenie kart powołania następuje za pomocą zorganizowanej akcji kurierskiej urzędów terenowych organów administracji państwowej wyłącznie na zlecenie WKU.

Karty przeznaczenia w zasadzie przechowywane są w WKU. Stosuje się również wariant przekazania na przechowanie i doręczenie kart przeznaczenia i nakazów dostarczenia środków transportowych i maszyn przeznaczonych do przekazania dla potrzeb sił zbrojnych do urzędów terenowych organów administracji państwowej i większych zakładów pracy. Przekazane mogą być również na przechowanie - obwieszczenia o mobilizacji sił zbrojnych PRL.

Rozplakatowanie obwieszczeń o mobilizacji Sił Zbrojnych PRL należy do terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego.

Zasady przekazania, przechowywania i doręczenia dokumentów powołania oraz obwieszczeń o mobilizacji Sił Zbrojnych PRL i inne sprawy z tym związane ustalają szefowie WSZW w porozumieniu z terenowymi organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, kierownikami zakładów pracy, komendantami wojewódzkimi MO i kierownikami placówek pocztowych.

B. O r g a n i z a c j a _ p r z e w o z u _ ż o ł -
n i e r z y _ p o w o ł a n y c h _ d o _ c z y -
n n e j _ s ł u ż b y _ w o j s k o w e j _ z
n a t y c h m i a s t o w y m _ t e r m i n e m
s t a w i e n n i c t w a .

Terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego są zobowiązane do organizacji przewozu żołnierzy rezerwy na ćwiczenia z natychmiastowym terminem stawiennictwa, oraz powołanych do czynnej służby wojskowej w razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny:

- do najbliższej stacji kolejowej lub PKS albo
- do określonych miejsc zbiórek lub jednostki wojskowej w granicach danego województwa.

Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego zobowiązane do organizacji przewozu żołnierzy rezerwy poza granice województwa oraz sprawowanie nadzoru nad przygotowaniem, orga-

nizacją i przebiegiem przewozów przez podległe terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego a także do zapewnienia im pomocy w organizowaniu tych przewozów.

Przewozów dokonuje się samochodami należącymi do jednostek organu administracji państwowej i gospodarki uspołecznionej oraz organizacji społecznych i zawodowych, do osób fizycznych i osób prawnych nie będących jednostką gospodarki uspołecznionej - na podstawie planów opracowanych przez terenowe organy administracji państwowej w porozumieniu z szefami WSZW stosownie do wytycznych ustalonych przez szefa Sztabu Generalnego WP w uzgodnieniu z MSW, Ministerstwem Komunikacji oraz Ministerstwem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

Dla zabezpieczenia uruchomienia akcji doręczania dokumentów powołania oraz organizacji przewozów - terenowe organy administracji państwowej są obowiązane do zorganizowania i utrzymania stałych dyżurów. Organizuje się je na zasadach i w trybie określonym przez Przewodniczącego KOK. W tym celu:

- Ministerstwo Łączności zostało zobowiązane do zapewnienia całodobowych połączeń telefoniczno - telegraficznych z siedzibami terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego;
- w miejscowościach gdzie służba na centrali jest kilkugodzinna na dobę łączność zapewnia się poprzez przełączenie stacji telefonicznych zainstalowanych w organach do centrali ze służbą całodobową.

VII. FORMOWANIE JEDNOSTEK WOJSKOWYCH DLA POTRZEB SIŁ ZBROJNYCH

Jednostki organizacyjne administracji państwowej i gospodarki uspołecznionej zostały zobowiązane do wykonania prac przygotowawczych w celu sformowania następujących jednostek dla potrzeb sił Zbrojnych:

1. Batalionów transportowych na bazie oddziałów PKS i baz transportowych.
2. Poczty polowych na bazie urzędów i placówek pocztowo-telekomunikacyjnych podległych Ministerstwu Łączności.
3. Jednostek rozpoznania skażeń, zabiegów specjalnych oraz remontu i legalizacji sprzętu chemicznego i dozymetrycznego.
4. Jednostek materiałów pędnych i smarów /składów i grup tankowania/.
5. Jednostek wojsk kolejowych, ruchomych kolejowych punktów żywnościowych oraz sanitarnych pociągów o przeznaczeniu wojskowym.
6. Niektórych jednostek dla potrzeb wojskowej służby zdrowia na bazie zakładów służby zdrowia, sanatoriów i ośrodków wypoczynkowych podległych Ministerstwu Zdrowia i Opieki Społecznej, spraw wewnętrznych, terenowych organów administracji państwowej, centralnych związków spółdzielni pracy i związku spółdzielni inwalidów, dyrekcji funduszu czasów pracowniczych podległych CRZZ.
7. Niektórych polowych jednostek finansowo-bankowych na bazie oddziałów NBP.

8. Piekarni, rzeźni, kasyn i punktów zbiorowego żywienia oraz pralni i łaźni.

Formowanie jednostek następuje na bazie porozumienia MON i odpowiednich resortów z wojewodami i prezydentami miast stopnia wojewódzkiego.

W okresie pokoju prowadzi się ćwiczenia w celu sprawdzenia stopnia przygotowań organizacyjnych i sprawności ich formowania oraz zdolności do wykonywania typowych dla danej jednostki zadań.

Jednostki organizacyjne administracji państwowej i gospodarki uspołecznionej mogą być zobowiązane do wykonania innych zadań mobilizacyjnych np.:

- przechowywania i konserwacji sprzętu i materiałów niezbędnych dla sił zbrojnych;
- zabezpieczenia i wykonywania remontów sprzętu należącego do sił zbrojnych, które może nastąpić z dniem wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub w razie wojny;
- udzielania świadczeń leczniczych na rzecz Sił Zbrojnych;
- zadań związanych z realizacją planu mobilizacyjno-finansowego MON. Zaopatrzenia przez NBP wojsk w środki pieniężne na pierwszy okres stanu wojny;
- zorganizowania i prowadzenia szkolenia określonych specjalistów dla potrzeb sił zbrojnych przez ośrodki szkoleniowe.

W celu wykonania zadań w zakresie formowania jednostek wojskowych zainteresowane organy zostały zobowiązane do:

a/ organy wojskowe:

- ustalenia struktury organizacyjnej, wyposażenia oraz zasad mobilizacyjnego rozwijania tych jednostek;
- kierowania przebiegiem prac związanych ze sformowaniem tych jednostek;
- nadawania żołnierzom rezerwy przydziałów mobilizacyjnych dotyczących jednostek oraz powoływania ich do odbycia czynnej służby w tych jednostkach;
- przydzielania sprzętu i materiałów specjalistyczno-wojskowych dla tych jednostek;
- zapewnienia tym jednostkom - nadanie kart przeznaczenia posiadaczom tych środków, narzędzi, maszyn i urządzeń;
- oddelegowania niezbędnej liczby żołnierzy zawodowych, jako przedstawicieli wojska w celu udzielania pomocy w zakresie prowadzenia prac przygotowawczych związanych z formowaniem tych jednostek, prowadzenia szkolenia żołnierzy rezerwy powoływanych do czynnej służby wojskowej w tych jednostkach oraz wykonywania innych czynności zlecanych przez organy wojskowe;

b/ organy wyznaczone przez ministrów oraz wojewódów i prezydentów:

- przydzielania w pierwszej kolejności - nowego sprzętu i materiałów do tych jednostek;
- planowania środków finansowych przeznaczonych na pokrywanie kosztów przez podległe jednost-

ki i dokonywania rozdziału tych środków w porozumieniu z MON;

- sprawowania kontroli i nadzoru oraz udzielania pomocy w zakresie wykonywanych przez nią zadań;

c/ kierownicy jednostek organizacyjnych administracji państwowej i gospodarki uspołecznionej, na bazie których organizuje się jednostki:

- zatrudniania w miarę możliwości w tych jednostkach organizacyjnych przede wszystkim żołnierzy rezerwy, których kwalifikacje zawodowe i wykształcenie wojskowe gwarantuje wykonywanie zadań;
- magazynowania, konserwacji i ochrony sprzętu oraz materiałów przydzielonych w związku z formowaniem jednostki, szczególnie sprzętu i materiałów specjalistyczno-wojskowych;
- utrzymywania ścisłej współpracy z organami wojskowymi w sprawach związanych z formowaniem jednostek dla potrzeb sił zbrojnych;
- organizowania szkolenia żołnierzy rezerwy przewidzianych na uzupełnienie formowanych jednostek w ramach szkolenia fachowego lub specjalnego szkolenia wyłącznie tych żołnierzy.

VIII. KIEROWANIE PRZEBIEGIEM MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA ZT ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM JEDNOSTEK TYPU SKADROWANEGO

Sprawną i szybką realizacją przedsięwzięć mobilizacyjnych uzależniona jest przede wszystkim od właściwego kierowania procesem mobilizacyjnego rozwinięcia wojsk na wszystkich szczeblach dowodzenia.

Dążenie do zapewnienia sprawnego kierowania procesem mobilizacyjnego rozwinięcia ZT typu skadrowanego wynika stąd, że w toku realizacji zaplanowanych uprzednio przedsięwzięć mogą wyniknąć różne nie dające się przewidzieć sytuacje. Zachodzi więc konieczność dokonywania ciągłej oceny aktualnej sytuacji polityczno-wojskowej oraz szczegółowej analizy zadań, aby na tej podstawie można było podejmować decyzje do dalszego przebiegu mobilizacji.

Ponieważ w proces mobilizacyjnego rozwinięcia każdego oddziału dywizji zaangażowany jest cały szereg organów, zarówno wojskowych jak i cywilnych, rozmieszczonych często na znacznych obszarach należy się liczyć z tym, że w wypadku oddziaływania nieprzyjaciela może zaistnieć szereg skomplikowanych sytuacji. Jedynie właściwie zorganizowany system kierowania zapewni sprawne przeprowadzenie mobilizacji.

W toku mobilizacyjnego rozwijania jednostek wojskowych sztab ZT może w tym samym czasie rozwiązywać problemy natury operacyjnej /bojowej/ tym niemniej, aż do momentu osiągnięcia

pełnej gotowości bojowej przez jednostki i oddziały mobilizujące się uwaga dowódcy i sztabu ZT musi być skupiona przede wszystkim na kierowaniu mobilizacją podległych mu oddziałów. Jest to tym bardziej niezbędne, że mogą zaistnieć okoliczności powodujące konieczność wprowadzenia istotnych zmian zarówno do czasu, miejsca jak i zakresu przeprowadzonej mobilizacji, które nie pozostaną również bez wpływu na użycie bojowe jednostek.

Kierowanie mobilizacyjnym rozwinięciem jest to zespół czynności i przedsięwzięć, podejmowanych w celu sprawnego i terminowego przeprowadzenia mobilizacji. Rozpoczyna się z chwilą zarządzenia mobilizacji i trwa do jej zakończenia i osiągnięcia przez ZT pełnej gotowości bojowej.

Kierowanie mobilizacyjnym rozwinięciem ZT obejmuje następujące podstawowe przedsięwzięcia:

- szybkie przekazanie sygnałów i zarządzeń do wykonawców;
- uruchomienie mobilizacji;
- zbieranie i analizowanie meldunków o stanie mobilizacji oraz dokonywanie analizy zaistniałej sytuacji;
- zespolenie wysiłków organów uzupełnień i współdziałających z nimi organów administracji państwowej, gospodarki narodowej oraz jednostek wojskowych celem zabezpieczenia sprawnego uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych jednostek mobilizowanych;
- sprawowanie nadzoru nad realizacją przedsięwzięć

- mobilizacyjnych, wprowadzenie odpowiednich ko -
rekt oraz udzielanie pomocy;
- kierowanie ewakuacją sprzętu bojowego i zapasów materiałowych z magazynów stałych do rejonów alarmowych;
 - podejmowanie na podstawie analizy i oceny aktualnej sytuacji niezbędnych decyzji i przekazywanie do wykonawców w formie zarządzeń mobilizacyjnych;
 - ciągłe analizowanie sytuacji polityczno-wojskowej i odpowiednie reagowanie na przebieg mobilizacji w jednostkach wojskowych;
 - prowadzenie mapy roboczej o przebiegu mobilizacyjnego rozwinięcia ZT; .
 - opracowywanie i przesyłanie meldunków i sprawozdań z przebiegu mobilizacji do sztabu okręgu wojskowego;
 - w przypadku zakłóceń, opracowywać wnioski i propozycje dla dowódcy, a następnie przekazanie decyzji dowódcy do wykonawców;
 - koordynacja, nadzorowanie i udzielanie pomocy oddziałom w toku ich mobilizacyjnego rozwinięcia;
 - utrzymanie współpracy z terenowymi organami administracji wojskowej /WKU, WSZW/ zabezpieczającymi mobilizacyjne rozwinięcie oddziałów ZT.

Zasadniczym ośrodkiem kierowania mobilizacyjnym rozwinięciem ZT jest zorganizowany w systemie stanowisk dowodzenia dywizji - punkt kierowania mobilizacją /PKM/. Natomiast elementami wykonawczymi organizowanymi w jednostkach wojskowych są:

- punkt kierowania mobilizacją jednostki;

- punkt kontrolno-informacyjny /PKI/;
- punkt przyjęcia i rozdziału środków transporto-
wych i maszyn /PRT/.

Działalność punktu kierowania mobilizacją na szczeblu ZT ma charakter organizacyjno-koordynują-
cy i związany jest przede wszystkim z zarządzaniem
mobilizacji i oddziaływaniem na jej przebieg w od-
działach ZT. Działalność tę uruchamia się z chwilą
wprowadzenia stanu podwyższonej gotowości bojowej
lub zależnie od potrzeb na zarządzenie szczebla
nadrzędnego.

Punkt kierowania mobilizacją jest częścią skła-
dową stanowiska dowodzenia, dla realizacji swoich
zadań wykorzystuje wszystkie rodzaje wojskowych
technicznych środków łączności będących w dyspozy-
cji stanowisk dowodzenia. W zależności od potrzeb
dla utrzymania łączności z mobilizującymi się od-
działami ZT w zapasowym rejonie mobilizacji oraz
terenowymi organami administracji wojskowej /WKU,
WSZW/ PKM może wykorzystywać również systemy łącz-
ności resortów cywilnych i MSW. Powinien on rów-
nież posiadać do swojej dyspozycji odpowiednie ru-
chome środki łączności w postaci samochodów, śmig-
łowców itp.

Bardzo ważne jest miejsce pracy
grupy kierowania mobilizacją. Dlatego też pozosta-
je ona w garnizonie, gdzie ma zabezpieczoną bez-
pośrednią stałą łączność telefoniczną z podległymi
oddziałami. Na polowym stanowisku dowodzenia wi-
nien znajdować się jeden oficer ze składu PKM, któ-

rego zadaniem jest bieżące informowanie dowódcy i sztabu o przebiegu mobilizacji.

Skład osobowy PKM jest wyznaczony już w czasie pokoju. Grupa ta w składzie 5-7 osób z dowództwa i sztabu ZT reprezentowana jest przez przedstawicieli takich komórek, jak: wydziału operacyjnego, łączności, uzupełnień i kadr, politycznego, kwatermistrzostwa. Zespół ten już w czasie pokojowym, dla pełnego wdrażania się w swe obowiązki wchodzi w skład nieetatowej dyżurnej służby operacyjnej. Miejscem pracy tej grupy powinien być schron odpowiednio wyposażony i urządzony w środki łączności itp.

Dla najbardziej efektywnego wykorzystania personelu PKM i z góry zaplanowania czynności wykonywanych przez nich w grupie, należy dokonać podziału pracy przez wydzielenie odpowiednich zespołów, np.:

- dowódcą PKM - szef sztabu;
- zespół kierowania uzupełnieniem rezerw osobowych;
- zespół kierowania uzupełnieniem sprzętu z gospodarki narodowej;
- zespół kwatermistrzowski.

Stałe zagrożenie użycia broni masowego rażenia przez przeciwnika na ośrodki mobilizacji i powstawanie w wyniku tego dużych strat w zasobach ludzkich i środkach transportu w określonych rejonach, wymaga ścisłej współpracy PKM a WSZw i WKU.

Treścią tej współpracy powinno być:

- wymiana informacji o sytuacji wojskowo-politycz-

nej na obszarze dyslokacji mobilizowanych jednostek ZT;

- wzajemne powiadamianie o postępie uzupełnienia mobilizowanych oddziałów, oraz o podjętych decyzjach zmierzających do likwidacji powstałych zakłóceń;
- sposób wykorzystania grup awaryjnego uzupełnienia.

Na podstawie wyżej wymienionych zadań sztabu ZT, organizowanych przez niego elementów ułatwiających i umożliwiających ciągłe kierowanie przebiegiem jego mobilizacyjnego rozwinięcia można stwierdzić, iż mimo jego organizacyjno-koordynującego charakteru to sztab ZT spełnia bardzo ważną rolę. Osiągnięcie przez ZT pełnej gotowości bojowej w znacznej mierze zależy od jego działania.

Kierowanie przebiegiem mobilizacyjnego rozwinięcia ZT powinno być ciągłe, stanowcze, elastyczne i skryte. Można to osiągnąć przez nieprzerwany wpływ dowódcy i podległych mu organów dowodzenia na tok mobilizacji, szybkie i śmiałe podejmowanie decyzji, stosowanie najpraktyczniejszych metod pracy dowódcy i sztabu oraz stosowanie zasad tajnego dowodzenia.

UWAGA: Skrypt opracowano głównie na podstawie materiałów zawartych w Zarządzeniach Prezesa Rady Ministrów, rozporządzeniach Rady Ministrów, zarządzeniach MON oraz uwzględniono własne doświadczenia i wnioski z ćwiczeń taktyczno-mobilizacyjnych.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3.9.1971 r.
- Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów nr 130 z dnia 20.12.1971 r.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3.7.1971 r. oraz z dnia 26.5.1975 r. /Dz.U. nr 21, poz. 133/;
- Ustawa z dnia 20.5.1976 r. o zakwaterowaniu sił zbrojnych /Dz.U. nr 19 poz. 121/;
- Zarządzenie Szefa Sztabu Generalnego WP nr 02/Mob. z dnia 8.1.1975 r.;
- Dz.R. nr 5 z dnia 24.9.1975 r.

OPRACOWAŁ:

płk dypl. K. ZDANIAK

Wydrukowano w 150 egz.

Egz. nr 1-150-bibl.gł.OZS.
Wyk. płk ZDANIAK, nr tel. 50665
Druk JD, dn.20.I.1977 r.
nr 05/017/WW
kor. Skrzecz

BIBLIOTEKA NAUROWA ASG Wł
Archiwum Państw Zbiorów Specjalnych

Nr ewid.

 40726